

Ahmed Hussein Mustafa Kamil Agiza mod Sverige (sag nr. 233/2003 af 24. maj 2005)

Sagsfremstilling:

Den egyptiske statsborger Ahmed Hussein Mustafa Kamil Agiza blev i 1982 i Egypten anholdt og udsat for tortur, idet han blev beskyldt for at have været involveret i drabet på den tidligere præsident, Anwar Sadat. I 1983 blev han løsladt. I 1991 forlod klageren af sikkerhedsmæssige årsager Egypten og rejste til Iran. I 1998 blev klageren in absentia i Egypten idømt 25 års fængselsstraf for medlemskab af en terrorgruppe "Al Gihad". Den 23. september 2000 indgav klageren og hans familie ansøgning om asyl i Sverige. Klageren begrundede ansøgningen med, at han var blevet dømt til fængselsstraf på livstid, hvorfor han ved en tilbagevenden til hjemlandet ville blive anholdt og tilbageholdt.

Den 23. maj 2001 forelagde de svenske udlændingemyndigheder sagen for den svenske sikkerhedstjeneste. Den 30. oktober 2001 informerede sikkerhedstjenesten udlændingemyndighederne om, at klageren havde en ledende stilling i en organisation, der var skyldig i terroraktioner, og at han var ansvarlig for organisationens aktiviteter. På den baggrund sendte udlændingemyndighederne den 12. november 2001 sagen til regeringen med henblik på en vurdering af klagerens behov for beskyttelse sammenholdt med hans politiske baggrund. Sagen blev herefter af regeringen sendt til det svenske Flygtningenævn med henblik på en udtalelse. Den 13. november 2001 udtalte nævnet, at det var regeringen, der skulle beslutte, hvorvidt asylsagen burde realitetsbehandles. Den 18. december 2001 afviste regeringen klagerens og hans ægtefælles asylansøgninger. Det blev endvidere besluttet, at klageren skulle udsendes snarest muligt. Klageren blev således den 18. december 2001 udsendt til Egypten, mens hans ægtefælle var gået under jorden.

Efter udsendelsen blev klageren fængslet, hvor han angiveligt blev udsat for tortur.

Påstanden:

Klageren gjorde blandt andet gældende, at Sverige havde overtrådt artikel 3, idet de svenske myndigheder på tidspunktet for hans udsendelse var bekendt med, at han ville blive udsat for tortur ved en tilbagevenden til Egypten.

Klageren henviste som støtte herfor til, at selv om Sverige indhentede en garanti fra de egyptiske myndigheder for, at klagerens menneskerettigheder ville blive overholdt, så blev der ikke forud for hans udsendelse indgået en aftale om, hvorledes disse garantier ville blive overholdt efter klagerens tilbagevenden til Egypten.

Endelig blev der til støtte for påstanden henvist til EMD kendelse i sagen *Chahal v. Storbritannien*, hvor Domstolen fandt, at garantierne givet af den indiske regering i sig selv ikke udgjorde en tilstrækkelig beskyttelse mod overtrædelse af menneskerettighederne.

De svenske udlændingemyndigheder afviste klagerens påstand under henvisning til, at Sverige havde opfyldt sine forpligtelser under Torturkonventionen ved at indhente de pågældende garantier fra de rette egyptiske instanser. Endvidere henviste de svenske myndigheder til, at garantierne opfyldte kravene opstillet af Special Rapporteur, og at mekanismer til at overvåge implementeringen af garantierne blev etableret og havde fungeret i næsten 2 år.

Torturkomitéens bemærkninger:

Komitéen bemærkede, at det var kendt eller burde have været kendt af de svenske myndigheder på tidspunktet for klagerens udsendelse, at Egypten systematisk anvendte tortur mod tilbageholdte og, at en sådan risiko var særlig stor for så vidt angik personer, der var tilbageholdt af politiske og sikkerhedsmæssige årsager.

Endvidere lagde Komitéen vægt på, at den svenske sikkerhedstjeneste betragtede klageren som indblandet i terroraktiviteter og som en trussel mod den nationale sikkerhed. Af disse grunde refererede de almindelige domstole asylsagen til regeringen, der skulle træffe beslutning i sagen på det højeste niveau uden mulighed for en anke.

Endvidere bemærkede Komitéen, at Sverige var bekendt med, at to andre fremmede stater var interesseret i sagen, hvoraf den ene via sin efterretningstjeneste tilbød Sverige et fly til at transportere klageren til Egypten, hvor klageren var blevet dømt in absentia og var eftersøgt for påstået involvering i terroraktiviteter.

Komitéen fandt på den baggrund, at Sverige overtrådte artikel 3 ved at udsende klageren til Egypten. Tilvejebringelsen af diplomatiske garantier, der tilmed ikke foreskrev en håndhævelsesmekanisme, var ikke tilstrækkeligt til at beskytte mod den åbenbare risiko for tortur.

Komitéen kritiserede endvidere, at klageren blev berøvet muligheden for at anfægte den svenske regerings beslutning om udsendelse, henset til, at den blev taget på det højeste regeringsniveau uden adgang til administrativ anke eller appel.

Endelig fandt Komitéen, at Sverige havde overtrådt sine forpligtelser i henhold til konventionens artikel 22 om den individuelle klageadgang ved at effektuere udsendelsen af klageren umiddelbart efter regeringens beslutning om udsendelse. Ifølge Komitéen følger det af en medlemsstats anerkendelse af den individuelle klageadgang, at medlemsstaten skal efterkomme en anmodning fra Komitéen om udsættelse af udrejsefristen. Klageren skal endvidere have "a reasonable period of time before execution of a final decision to consider whether, and if so to in fact, seize the Committee under its article 22 jurisdiction."